

BRAŞOV

**Secole de
Pictură**

**Centuries of
Painting**

**Brașov - 6 secole de pictură
în 28 de capodopere (sec. XV-XX)**

**Brașov - 6 Centuries of Painting
in 28 Masterpieces (XV-XX th. c.)**

2020

Album Braşov - 6 secole de pictură în 28 de capodopere (sec. XV-XX) /

Braşov - 6 Centuries of Painting in 28 Masterpieces (XV-XX th. c.)

Muzeul de Artă Braşov / Braşov Art Museum - Director / Manager Dr. / PhD Radu Popica

Album finanţat de Consiliul Judeţean Braşov / Album financed by Braşov County Council

Album realizat în colaborare cu / Album conducted in cooperation with:

Muzeul Naţional Brukenthal / Brukenthal National Museum - Director General / - General Manager /
Prof. univ. dr. / PhD - Sabin Adrian Luca

Muzeul Naţional de Artă al României / The National Art Museum of Romania -
Director / Manager - Arh. Liviu Constantinescu

Muzeul de Artă Cluj-Napoca / Art Museum of Cluj-Napoca - Director / Manager Prof. univ dr. /
PhD Lucian Nastasă-Kovács

Forumul Democrat al Germanilor din România / The Democratic Forum of Germans in Romania -
Filiala / Branch Braşov - Preşedinte / Chairwoman - Caroline Fernolend

Biserica Evanghelică C.A. din România / The Evangelical Church in Romania - Parohia / Braşov Parish -
Primpreot / First Priest Christian Plajer

Medic / Physician / Dr. / PhD **Sânziana Migia**, Braşov (colecţionar / collector)

Mulţumim colaboratorilor / We thank all our collaborators:

Dr. / PhD Iulia Mesea (Muzeul Naţional Brukenthal / Brukenthal National Museum), Costina Anghel (Muzeul Naţional de Artă al României / The National Art Museum of Romania), Dr. / PhD Markus Lörz (Muzeul Transilvănean Gundsheim, Germania / Gundsheim Transylvanian Museum - Germany), Dr. / PhD Ágnes Ziegler (Biserica Evanghelică C.A. din România - Parohia Braşov / The Evangelical Church in Romania - Braşov Parish)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

Braşov - 6 secole de pictură în 28 de capodopere (sec. XV-XX) =

Braşov - 6 Centuries of Painting in 28 Masterpieces (XV-XXth. c.).

Braşov: Editura Muzeului de Artă Braşov, 2020

Conţine bibliografie

ISBN 978-606-8735-11-5

75

Concept şi text / Concept and text: Dr. / PhD - istoric de artă / art historian Radu Popica

Traducere în engleză / English translation: Lara Arhire-Benkner, drd. / PhD student Andreea Pocol

Corectură / Correction (română / Romanian): drd. / PhD student Andreea Pocol, Simona Tătaru

Corectură / Correction (engleză / English): Dr. / PhD Iulia Mesea, Simona Tătaru

Restaurare / Restoration: Radu Tătaru (Muzeul de Artă Braşov / Braşov Art Museum), Andrei Popa, Cristina Fău, Ilie Mitrea, Celestina Romocian (Muzeul Naţional Brukenthal / Brukenthal National Museum)

Fotografii / Photos: Alexandru Olănescu (Muzeul Naţional Brukenthal / Brukenthal National Museum Sibiu), Radu Tătaru (Muzeul de Artă Braşov), Costin Miroi, Marius Preda (Muzeul Naţional de Artă al României / The National Art Museum of Romania)

DTP Design: Radu Tătaru

Argument

Dezvoltat de timpuriu ca înfloritor oraș meșteșugăresc și comercial, Brașovul a devenit în perioada Renașterii unul dintre cele mai importante centre artistice ale Transilvaniei. În aceste condiții, pictura de șevalet, dar și sculptura și pictura murală, au fost reprezentate prin numeroase creații de valoare. Pictura brașoveană a cunoscut două momente de înflorire, mai întâi în prima jumătate a secolului XVI și apoi în prima jumătate a secolului XX, când s-a impus ca un reper incontestabil al artei din spațiul românesc și sud-estul Europei. Pictura murală din timpanul portalului de sud-est al Bisericii Negre, *Fecioara cu Pruncul între sfințele Ecaterina și Barbara* (sfârșitul secolului al XV-lea), este una dintre primele capodopere ale goticului transilvănean. *Portretul judei Lucas Hirscher III* (1535), operă a lui Gregorius Pictor / Gregor Moler, este cea mai veche pictură laică de șevalet a artei românești, iar *Portretul lui Petrus Mederus cu familia sa* (1664) este primul portret de grup laic cunoscut în pictura românească. Brașovenii Constantin Lecca și Mișu Popp au îndeplinit un rol important în evoluția picturii românești moderne din secolul al XIX-lea. După 1900 avangarda românească și-a găsit reprezentanți de frunte în Hans Mattis-Teutsch și Hans Eder, artiști prin care expresionismul s-a afirmat în cadrul picturii românești interbelice. Tradiția picturii brașovene a fost continuată și în perioada postbelică de către Teodor Rusu, Eftimie Modâlcă, Friedrich von Bömches și alții. Acest album ilustrează îndelungata istorie a picturii brașovene, întinsă pe durata a peste șase secole de creație artistică, prin intermediul celor mai importante capodopere din fiecare epocă istorică.

Having developed from an early age as a city of crafts and trade, Brașov became one of the most important art centres of Transylvania during the Renaissance. Within this context, easel painting, but also sculpture and mural painting, were represented by numerous valuable creations. Brașov's painting experienced two flourishing moments, the former in the first half of the 16th century and the latter in the first half of the 20th century, when it established itself as an indisputable landmark of art in Romania and south-eastern Europe. The mural in the tympanum of the south-eastern portal of the Black Church, *Virgin Mary and the Child between Saints Catherine and Barbara* (late 15th century), is one of the first masterpieces of Transylvanian Gothic. *The Portrait of Lucas Hirscher III* (1535), painted by Gregorius Pictor / Gregor Moler, is the oldest secular easel painting in Romanian art, and *The Portrait of Petrus Mederus With His Family* (1664) is the first secular group portrait known in Romanian painting. Constantin Lecca and Mișu Popp, both from Brașov, played an important role in the evolution of modern Romanian painting in the 19th century. After 1900, the Romanian avant-garde found its leading representatives in Hans Mattis-Teutsch and Hans Eder, artists due to whom expressionism asserted itself in interwar Romanian painting. The tradition of Brașov painting was continued in the post-war period by Teodor Rusu, Eftimie Modâlcă and Friedrich von Bömches among others. This album illustrates the long history of Brașov's painting, spread over more than six centuries of artistic creation, through the most important masterpieces of each historical era.

**Dr. / PhD Radu Popica,
Brașov,
Octombrie/ October 2020**

Cuprins / Table of Contents

1. Anonim / Anonymous, <i>Fecioara cu Pruncul între sfintele Ecaterina și Barbara / Virgin Mary and the Child between Saints Catherine and Barbara</i> (cca. 1477)	6
2. Gregorius Pictor / Painter Gregorius, <i>Portretul judeului Lucas Hirscher III / The Portrait of Magistrate Lucas Hirscher III</i> (1535)	8
3. Anonim / Anonymous, <i>Portretul lui Petrus Mederus cu familia sa / The Portrait of Petrus Mederus with His Family</i> (1664).....	10
4. Johann Ölhan senior, <i>Portretul lui Joseph Gottlieb Seuler von Seulen / The Portrait of Joseph Gottlieb Seuler von Seulen</i> (cca. 1744)	12
5. Johann Ölhan senior, <i>Portretul lui Joseph von Drauth / The Portrait of Joseph von Drauth</i> (cca. 1750)	14
6. Anonim / Anonymous, <i>Portretul Annei Maria Closius / The Portrait of Anna Maria Closius</i> (cca. 1758)	16
7. Anonim / Anonymous, <i>Portretul lui Oprea Țârcă / The Portrait of Oprea Țârcă</i> (cca. 1830-1840)	18
8. Constantin Lecca, <i>Portretul lui Petru Nică Locusteanu / The Portrait of Petru Nică Locusteanu</i> (1848).....	20
9. Mișu Popp, <i>Mihai Viteazul / Michael the Brave</i> (1881)	22
10. Samuel Herter, <i>Portretul Otiliei Boamben / The Portrait of Otilia Boamben</i> (1872)	24
11. Elena Mureșianu, <i>Arme bosniace / Bosnian Weapons</i> (1888)	26
12. Emerich Tamás, <i>Autoportret / Self-portrait</i> (1899)	28
13. Arthur Coulin, <i>Țărănci din Țara Bârsei (Săsoaică și secuiancă) / Peasant Women from Bârsa County (a Saxon and a Szekler)</i> (1903)	30
14. Arnold Siegmund, <i>Portretul doamnei Hilda Wildmann / The Portrait of Mrs. Hilda Wildmann</i> (1911)	32
15. Elena Popea, <i>Interiorul Bisericii Negre / The Interior of The Black Church</i> (cca. 1912-1914)	34
16. Margarete Depner, <i>Trei generații / Three Generations</i> (cca. 1916)	36
17. Ernst Honigberger, <i>Portretul lui Adolf Meschendörfer / The Portrait of Adolf Meschendörfer</i> (1919)	38
18. Hans Eder, <i>Răstignire la marginea satului / Crucifixion on the Outskirts of the Village</i> (1924)	40
19. Hans Mattis-Teutsch, <i>Călărețul albastru / The Blue Rider</i> (1925)	42
20. Hermann Morres, <i>Peisaj din Baia Mare / Landscape from Baia Mare</i> (1929)	44
21. Friedrich Miess, <i>Toamnă / Autumn</i> (cca. 1930)	46
22. Gustav Kollár, <i>După ziduri / Outside the Walls</i> (1930)	48
23. Karl Hübner, <i>Sfântul Sebastian / Saint Sebastian</i> (1931)	50
24. Fritz Kimm, <i>Portretul Adei Hintz-Schnell / Portrait of Ada Hintz-Schnell</i> (1936)	52
25. Heinrich Schunn, <i>Peisaj montan / Mountain Landscape</i> (1936)	54
26. Eftimie Modâlcă, <i>Pădureanca / Woman from Pădureni</i> (1968)	56
27. Teodor Rusu, <i>Fereastră / Window</i> (cca. 1987)	58
28. Friedrich von Bömches, <i>Toledo</i> (1972)	60
29. Bibliografie orientativă / Indicative Bibliography	62

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28